

# Na itukutuku taumada



## Social Cohesion Guide

**Na Social cohesion (tara cake ni bula vakaitikotiko e tautauvata kina na veika e ra vakamareqeta ka lailai kina na veivakaduiduitaki) e Aotearoa Niusiladi.**

Na itukutuku oqo e solia e dua na ivakarau me raici ke sa bau dua na tubu me baleta na veika e gadrevi e na social cohesion (bula veimaliwai vinaka) e Aotearoa Niusiladi. Na toso ni kena rawati na social cohesion (bula veimaliwai vinaka) e kauti keda vakavoleka sara kina inaki levu kei na raivotu me baleti Aotearoa Niusiladi oya “me ra bula vinaka ka tubu cake vata vakavinaka na tamata kece, veimatavuvale, whanau kei na lewe ni tikotiko.

Eda na kila kevaka eda sa rawa vakavinaka tiko na social cohesion (bula veimaliwai vinaka) ni da raica lesu na veika eda cakava ka tiko kina e lima na ka bibi oqo:

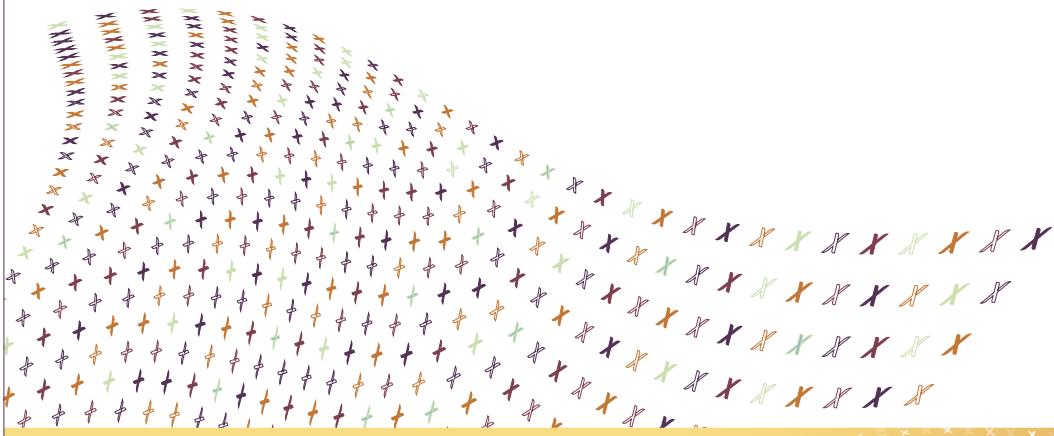
1. Na Tamata, whānau kei na lewe ni itikotiko era sema ka ra vakila ni ra okati vata.
2. Na Tamata, whānau kei na lewe ni itikotiko era sa tu vakarau ka rawa ni vakaitavi
3. Na Tamata, whānau kei na lewe ni itikotiko e ra okati ka ra vakila ni tautauvata na nodra dodonu
4. Era sa ciqomi na tamata, whānau kei na lewe ni itikotiko ena nodra itutu vakataki ira ka ra dokai na tani
5. E ra veivakabauti na lewe ni vanua kei na, whānau kei na lewe ni itikotiko kei na isoqosoqo ni lewenivanua raraba.

Na noda takete me da vakarautaka na isau ni taro vinaka ki na vei yatuvoisa e cake ka yavutaki mai na cakacaka eda qarava tiko. Na mana ni vei isau ni taro ena vukea me vakarautaka na toso me rawati kina na noda inaki levu (“me ra bulu ka tubucake vata vakavinaka na tamata, veimatavuuale, whānau kei na lewe ni tikotiko”).

Ēda na toso cake vata me da rawata na raivotu ni social cohesion (bulu veimaliwai vinaka) ena noda cakacaka me yaco na duavata kei na veitokoni ena veivanua e ra bulu vata kina na tamata, cakacaka, qito ka vulica me ra taqomaki, me ra sema ka veinanumi. Oqo e okati kina na cakacaka me rawarawa kina na ivakarau kei na veiqravi ena noda itikotiko raraba me baleta na vei gagadre duidui kei na leqa e so.

Na kena rawa vinaka na ka e vu mai na kena tuvani ka cakacakataki vakamaqosa, sa ikoya oya e da vakabibitaka kina na ono na iulutaga lelevu ena cakacaka ni social cohesion (bulu veimaliwai vinakai):

1. Veivakaduiduitaki, se ra vakaduiduitaki na tamata ena vuku ni nodra kawa tamata, yabaki ni bulu, tagane se yalewa, ituvaki, veika me baleta na veiyacovi kei na vei duidui tale eso.
2. Na kena dolavi e so tale na sala me ra qaravi vinaka kina na vei ilawalawa duidui me ra semati ka veitalanoa.
3. Vakaitavi ena so na veika bibi me vaka na veidigidigi, veivakacakacakataki se vuli, kei na so tale.
4. Na tiko vinaka kei na ilati ni tiko vinaka
5. Na duavata kei na veiwasei e na veika e vakamareqeti
6. Taqomaki ni noda bulu raraba kei na veika e ra tu vakavolivoliti keda ena vukudra na veitaba tamata mai muri.



Eda vinakata talega na kena cakacakataki na ono na iulutaga ni social cohesion (bula veimaliwai vinaka) me yavutaki ena va na ivakavuvuli.

1. Na veiliutaki yaloqaqa kei na gadreva me vakatovolea na veika vou.
2. Liutaki ena gagadre kei na veika e ra vinakata na lewe ni itikotiko
3. Yalo vinaka ka rawarawa me rokova na nodra duidui na tamata.
4. Na itukutuku kei na veika e kilai mai na vakadidike ka vakaraitaka vakavinaka na veika e gadrevi dina.

Na noda cakacaka se ivalavala e dodonu me vakamuria na veiyalayalati mai Waitangi na Te Tiriti o Waitangi, ka vakarautaka na yavu dei me vakaukauataki kina na social cohesion (bula veimaliwai vinaka) e Aotearoa Niusiladi.

Na rokovi ni veiyalayalati mai Waitangi na Te Tiriti o Waitangi ena vukei keda meda tara cake na veivakabauti vakaitikotiko me da rawa ni cakacaka vata me rawa tautauvata kina na isausau ni dodonu kei na vakabibi e na ono na iulutaga e vakabitaki.

Ni tauri tauoko, e sa vakamacalataki tu ena ivola oqo na ituватува ena dusimaka na noda cakacakataka na social cohesion (bula veimaliwai vinaka) e Aotearoa Niusiladi.

